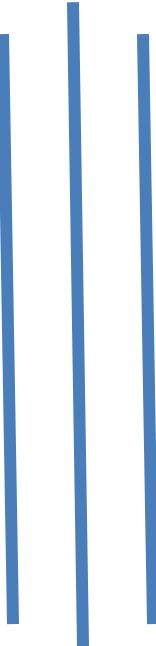

बार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. २०७७/७८

प्रतिवेदनकर्ता

कमला राई

एम.आई.एस.अपरेटर

सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना

दर्ता सूदृढीकरण आयोजना सेवा ईकाई

सिलीचोड गाउँपालिका

२०७८/०४/०३

पृष्ठभुमी

राज्यमा बसोबास गर्ने प्रत्येक व्यक्तिका महत्वपूर्ण व्यक्तिगत घटनाहरूलाई आधिकारिक रूपमा रेकर्ड राख्नुलाई व्यक्तिगत घटना दर्ता भनिन्छ । जस अन्तर्गत जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाईसराई र सम्बन्धविच्छेद गरी पाँच किसिमका घटनाहरूलाई लिइन्छ । नेपालमा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धमा जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना (दर्ता गर्ने) ऐन, २०३३ आएपछि २०३४ बैशाख १ गते देखि १० जिल्लाबाट शुरु गरी १७ चरणमा विस्तार गरिए २०४७ बैशाख १ बाट नेपाल भर लागू भएको हो । हाल व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यक्रम विभागको सक्रियतामा स्थानीय तहहरूमार्फत MIS Online मा आधारित गर्ने कार्यक्रम विस्तार भएको छ ।

मानिस सक्रिय जीवन यापन गरिरहेका बेलामा होस या असक्त अवस्थामा होस उसका आधारभूत मानवीय आवश्यकताहरु पुरा हुने सुनिश्चितता हुनु नै सामाजिक सुरक्षा हो । सामाजिक सुरक्षा भत्ता देशेभरिका विभिन्न वर्गका लाभग्राही समुहहरूलाई समान रूपमा लागू गरिएकोले यो सर्वव्यापी प्रकृतिको छ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यलाई सरल र पारदर्शी बनाउन अनलाइन प्रविधि र बैंकिङ प्रणालीमार्फत गर्ने कार्य अघि बढिरहेको छ । सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७५ ले सबै स्थानीय तहहरुको सम्पूर्ण लाभग्राहीहरूको विवरण सुचना व्यवस्थापन प्रणाली अर्थात : बलबनभभलत क्षलायकबत्थल क्थकतभ (MIS) Online मा प्रविष्ट गर्नुपर्ने, कानुन बमोजिम नाम दर्ता, लगत कट्टा र नविकरण गर्नुपर्ने भएकाले यस सिलिचोड गाउँपालिकामा पनि १ जना एम.आई.एस.अपरेटर र २ जना फिल्डसहायकहरुको परिचालन गरी विगत २०७६ मंसिर ३ बाट नियुक्ति भई सिलीचोड गाउँपालिकामा सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सुदृढीकरण आयोजनाको सेवा इकाई सञ्चालन भएको छ । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को बजेटरी तथा गैद्धबजेटरी कार्यक्रमहरु निम्नानुसार सञ्चालन भएको प्रतिवेदन पेश गर्दछु ।

■ क्रियाकलापहरुको विवरण :

क्र.सं.	क्रियाकलापको नाम	संख्या	बिनियोजित बजेट	खर्च बजेट
१	सामाजिक सुरक्षा भत्ता नविकरण	१३३ जना		
२	सामाजिक सुरक्षा भत्ता नयाँ दर्ता	१५४ जना		
३	सामाजिक सुरक्षा भत्ता लगत कट्टा	२२९ जना		
४	व्यक्तिगत घटना दर्ता अफलाइन	२९४ जना		
५	व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाइन	५९९ जना		
६	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंकिङ प्रणालीबाट वितरणको लागि बैक सम्झौता			
७	सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाइन प्रणाली सम्बन्ध २ दिने सहजीकरण कार्याशाला	१ पटक	४८,३३३/-	१८,५०५/-
८	पुराना व्यक्तिगत घटना दर्ता किताब डिजिटाईजेशन	१४७५३	१,५०,०००/-	१,२३,४००/-

		वटा		
९	व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणाली सञ्चालनार्थ वडा कार्यालयहरुको लागि डेक्सटरप कम्प्युटर, प्रिन्टर, स्क्यानर तथा 4G Wireless Dongol खरिद	५१५ वटा	५,२५,०००/-	४,९७,२००/-
१०	आयोजना सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन, दर्ता सिविर सञ्चालन सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्याशाला तालिम कार्यक्रम सञ्चालन, गुनासो सुनुवाई सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन (सहभागीहरु : हरेक वडाका जनप्रतिनिधि तथा पदधिकारीहरु, वडा सचिव तथा अन्य कर्मचारीहरु)	१ पटक	४८,३३३/-	९,२७०/-
११	दर्ता सिविर सञ्चालन सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्याशाला (सहभागीहरु : छन्टौट भएको सेवा प्रदायकहरुको कर्मचारीहरु)	१ पटक	४८३३३/-	२७,८२५/-
१२	व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता दर्ता सिविर सञ्चालन	१ पटक	३,७२,०००/-	३,१८,६७१/-
१३	आ.व. २०७७/७८ को सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण	३ पटक	३३२२९०००/-	३२६६५९७९/-
	जम्मा			३३६६०८५०/-

■ क्रियाकलाप सञ्चालनको विस्तृतिकरण

१. सामाजिक सुरक्षा भत्ता नविकरण, नयाँ दर्ता तथा लगत कट्टा :

यस सिलीचोड गाउँपालिकाका ५ वटै वडाहरुमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न सक्ने व्यक्तिहरुको पहिचान गरी सम्बन्धित स्थानीय तहमा प्राप्त निवेदन प्रमाणित गराई व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा प्रविष्टि गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई अनलाईनमा आधारित लाभग्राहीहरुको सूचीको आधारमा प्रत्येक चौमासिकमा वितरण गरिन्छ । प्रत्येक महिना सम्बन्धित वडाहरुमा पारिचालित फिल्ड सहायकको माध्यमबाट निवेदन संकलन गर्ने, आर्थिक वर्षको श्रावण महिनाको १ गते देखि कार्तिक मसान्तसम्म सामाजिक सुरक्षा भत्ता नविकरण गर्ने तथा अध्यवधिक गरी लगत कट्टा गर्ने गरिएको छ ।

२. व्यक्तिगत घटना दर्ता अफलाइन तथा अनलाईन :

यस सिलीचोड गाउँपालिकाका ५ वटै वडाहरुमा यस आर्थिक वर्ष २०७७/७८ भरिमा भएका अफलाइन व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाइन घटना दर्ताको विवरण देहानुसार रहेको छ :

आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा बाईस लाख भन्दा बढी लाभग्राहीलाई राज्यद्वारा उपलब्ध गराउँदै आएको सामाजिक सुरक्षा भत्ता लाभग्राहीको संख्या बढेसँगै यथार्थपरक ढंगले तोकिएको समयमा सहज तरिकाले वितरण गर्ने गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यलाई सुदृढीकरण गर्न आवश्यक देखिएकोले राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभागको दीर्घकालिन योजना समेतको आधारमा नेपाल सरकार र विश्व बैंक बीच भएको सम्झौता अनुसार सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजनालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नको लागि यस सिलीचोड गाउँपालिकाका ५ वटै वडाका ५ जना वडा सचिव तथा प्रत्येक वडा कार्यालयमा कार्यरत ५ जना कर्मचारीहरूलाई २ दिनको सहजीकरण कार्यालया Vital Event Registration Social Protection Management Information System (VERSP-MIS)online बारे सिलीचोड गाउँपालिकाको कार्यालयमा मिति २०७७/०६/२५ र २६ मा सञ्चालन गरिएको छ। यस कार्यालयामा खन्च्कएःक्ष्य यलाल्लिभ बाट व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता दर्ता, नविकरण तथा लगत कट्टा कसरी गर्ने बारे एम.आई.एस.अपरेटर तथा फिल्डसहायकहरूको प्रशिक्षणबाट यस गाउँपालिकाका प्रत्येक वडाका वडा सचिवहरूले अनलाइन मार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्न सुरु गर्नु भएको छ।

वडा सचिवहरूलाई सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरण बारे प्रशिक्षण गर्नु हुँदै प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री रामराज पौडेल।

५. पुराना व्यक्तिगत घटना दर्ता किताब डिजिटाईजेशन : सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजना अन्तर्गत स्थानीय तहमा भएका सम्पूर्ण अफलाईन दर्ता भएका व्यक्तिगत घटना दर्ताहरूलाई डिजिटाईजेसन (पुराना व्यक्तिगत घटना दर्ता किताबका विवरणहरूलाई जस्ताको तस्तै अनलाइनमा दर्ता गर्ने कार्य) का लागि प्रचलित खरिद विधि बमोजिम ७ दिनको सुचना प्रकाशनबाट आवेदक व्यक्ति छनौट गरी २ जना सहायक कम्प्युटर अपरेटरहरूको नियुक्ति गरी मिति २०७७ पौष १ बाट सुरु भई फाल्गुण २५ गते सिलीचोड गाउँपालिका भरिका सम्पूर्ण पुराना व्यक्तिगत घटना दर्ता किताबमा भएका १३३७८ वटा विवरणहरू डिजिटाईजेसनको कार्य सम्पन्न थियो । मकालु गाउँपालिकाको मिति २०७८/०३/०७, च.नं. २११४ अनुसार सिलीचोड गाउँपालिका वार्ड नं. ५ का व्यक्तिगत घटना दर्ता डिजिटाईज गर्न बाँकी रहेको हुनाले पुनः जम्मा १३७५ वटा विवरणहरू मिति २०७८/०३/१६ गते डिजिटाईजेसन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।

६. व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणाली सञ्चालनार्थ वडा कार्यालयहरूको लागि डेक्सटप कम्प्युटर, प्रिन्टर, स्क्यानर तथा **4G Wireless Dongol** खरिद : व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणालीलाई यस गाउँपालिकाको ५ वटै वडाहरूमा प्रभावकारी, सरल, सहज सञ्चालन गर्नको लागि प्रचलित खरिद विधि अपनाई खरिद गरी प्रत्येक वडा कार्यालयहरूमा हस्तान्तरण गरिनेछ । उक्त सामग्रीहरू देहायनुसारको परिमाणमा खरिद सम्पन्न गरिएको छ :

क्र.सं.	विवरण	परिमाण
१	डेक्सटप कम्प्युटर	५ वटा
२	प्रिन्टर	५ वटा
३	स्क्यानर	५ वटा
४	पेनड्राइभ	१० वटा

७. आयोजना सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन, दर्ता सिविर सञ्चालन सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्यालयाला तालिम कार्यक्रम सञ्चालन, गुनासो सुनुवाई सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन (*सहभागीहरू : हरेक वडाका जनप्रतिनिधि तथा पदधिकारीहरू, वडा सचिव तथा अन्य कर्मचारीहरू*) नेपाल सरकारले गरेको अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धता अनुसार सन् २०२४ सम्ममा सबै प्रकारका व्यक्तिगत घटना दर्तालाई शत प्रतिशत पुऱ्याउने लक्ष्य अनुरुप राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभागको दीर्घकालिन योजना समेतको आधारमा नेपाल सरकार र विश्व बैक बीच भएको सम्झौता अनुसार सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजनालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न तथा यस आयोजनाको बारेमा विस्तृत जानकारी तथा घटना दर्ता सञ्चालन के कसरी गर्ने तथा विभिन्न ऐन तथा नियमावली बारे जानकारी दिनको

लागि परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभागका सञ्चार अधिकृत श्री सरस्वती भट्टराईले मिति २०७७ चैत्र २९ गते यस सिलीचोड गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारी, गा.पा. अध्यक्ष, बडा अध्यक्ष, जनप्रतिनिधि तथा बडा सचिवहरूलाई १ दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रममा प्रशिक्षण गर्नु भएको थियो । सोही अभिमुखीकरण कार्यक्रम मार्फत नेपाल सरकारको लक्ष्यलाई पुरा गर्नको लागि राष्ट्र व्यापी घटना दर्ता अभियान यहि मिति २०७८ साल बैशाख १ देखि १६ गते सञ्चालन हुने अवसरमा यस गाउँपालिकामा व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता शिविर सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक प्रकृया अगाडि बढाई सो अभिमुखीकरण कार्यक्रमको सम्पन्न भएको थियो ।

८. दर्ता शिविर सञ्चालन सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्यालय (सहभागीहरु : छनौट भएको सेवा प्रदायकहरुको कर्मचारीहरु) : नेपाल सरकारले सन् २०२४ सम्ममा जन्म दर्ता शत प्रतिशत पुऱ्याउने र अन्य व्यक्तिगत घटना दर्तामा उल्लेख्य रूपमा वृद्धि गर्ने अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धता पुरा गराउनको लागि व्यक्तिगत घटना दर्तालाई नागरिकको कर्तव्यको रूपमा स्थापित गराउँदै घटना दर्तालाई व्यापक रूपमा विस्तार गर्ने उद्देश्यले यस सिलीचोड गाउँपालिकाले मिति २०७८/०६/१८ गते सम्म व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता शिविर सञ्चालन गर्नको लागि प्रत्येक बडाका ३/३ जना प्रविणत तह उर्तीण विवरण संकलकहरुको नियुक्ति गरी सो शिविर कहाँ, कसरी, के का लागि, कस्ता कस्ता घटना दर्ता गराउने जस्ता विविध विषयमा जानकारी दिई २ दिने विवरण संकलहरुलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ । सो अभिमुखीकरण कार्यक्रमका सहभागी वा विवरण संकलकहरुको नामावाली देहायनुसार रहेको छ :

क्र.सं.	विवरण संकलकको नाम	ठेगाना	कैफियत
१	राधा कुलुङ राई	सिलीचोड गा.पा. १	
२	अशोक राई	सिलीचोड गा.पा. १	
३	अरिता कुलुङ	सिलीचोड गा.पा. १	
४	पुरन राई	सिलीचोड गा.पा. २	
५	शिल्पा राई	सिलीचोड गा.पा. २	
६	आरती कुलुङ	सिलीचोड गा.पा. २	
७	प्रमिला राई	सिलीचोड गा.पा. ३	
८	अकविला राई	सिलीचोड गा.पा. ३	
९	पविना कुमारी राई	सिलीचोड गा.पा. ३	
१०	अञ्जना राई	सिलीचोड गा.पा. ४	
११	सविना राई	सिलीचोड गा.पा. ४	
१२	निशा राई	सिलीचोड गा.पा. ४	
१३	मिलन कुमार राई	सिलीचोड गा.पा. ५	
१४	अनन्द देवी राई	सिलीचोड गा.पा. ५	
१५	थोमन नाथ्किरिङ राई	सिलीचोड गा.पा. ५	

विवरण संकलकहरुलाई प्रशिक्षण गर्नु हुँदै वडा सचिव श्री भद्र बहादुर राई

९. व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता दर्ता शिविर सञ्चालन : राष्ट्र व्यापी घटना दर्ता अभियान यहि मिति २०७८ साल बैशाख १ देखि १६ गते सम्म सञ्चालन भईरहेको अवसरमा यस गाउँपालिका भरिका विभिन्न वडाहरुमा व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता शिविर सञ्चालन गर्नको लागि २ दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम गाउँपालिकाले सञ्चालन पछि ५ वटै वडाहरुबाट शिविर केन्द्रहरु निर्धारण गरी ३/३ जना प्रविणता तह उत्तीर्ण गरेका विवरण संकलकहरु सम्बन्धित वडाबाट सिफारिस भई मिति २०७८ बैशाख ६ देखि १८ सम्म गते प्रत्येक वडाहरुमा सो शिविर कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । सो शिविरमा विभिन्न वडाका वडाध्यक्ष, जनप्रतिनिधि, फिल्डसहायक तथा अन्य कर्मचारीहरुको सहयोग तथा अनुगमनबाट शिविर सफल भएको थियो । उक्त शिविर सञ्चालनको लागि स्थानीय स्तरका एफ.एम.हरुबाट शिविर केन्द्रहरुको सुचना प्रसारण तथा शिविर सामग्रीहरुको प्रयोग गरी प्रचार प्रसारको कार्य गरिएको थियो । उक्त व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता शिविरमा भएको कार्य प्रगतिको विवरण देहायबमोजिम रहेको छ :

सामाजिक सुरक्षा

क्र.सं.	सामाजिक सुरक्षा भत्ताको किसिम						
	जेष्ठ नगारिक	जेष्ठ दलित	जेष्ठ एकल	विधवा महिला	पुर्ण अपाड	अति अशक्त अपाड	दलित बालबालिका
१	१९	४		१	३	१०	
जम्मा	१९	४		१	३	१०	

व्यक्तिगत घटना दर्ता

विवरण	व्यक्तिगत घटना दर्ता											सम्बन्ध बिच्छेद	कैफियत	
	जन्म दर्ता			मृत्यु दर्ता			विवाह दर्ता	बसाईसराई						
	म	पु	जम्मा	म	पु	जम्मा		दर्ता सं	गएको सं	आएको सं				
३५ दिन भित्र	१	२	३	२	३	५	३	११						
१ वर्ष भित्र	२७	३३	६०	६	४	१०	११	०						
१ वर्ष भन्दा माथि	१५८	१५०	३०८	१५	२३	३८	४६	०						
जम्मा	१८६	१८५	३७१	२३	३०	५३	६०	११						

गुनासो दर्ता

क्र.सं.	सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धि	व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धि	आयोजना सम्बन्धि(अन्य)
९		५	२

सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता शिविर सञ्चालन तथा अनुगमनका केही भलकहरु

- समस्या : सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाइनबाट हुने भएकाले प्रत्येक वडाहरूमा नेट जडान भएता पनि प्रभावकारी रूपमा काम गर्न नसकेको हुँदा कार्य सम्पन्न गर्न असहज भएको ।
- सुझाव : समयसमयमा गाउँपालिका स्तरबाट अनुगमन भएमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यन्वयन गर्न सकिनेछ ।

प्रतिवेदक *fow*
कमला राई
एम.आई.एस.अपरेटर
२०७८/०४/०४